

2004
Nr3

INTERVJUU
BURATINOGA

KAKA
JA KEVAD

PARIMAD
POKUUMINAD
SELGUNUD

LÕIKA VÄLJA
BURATINO
LEMMIKLOOM
HOBUNE

Mitme näoga Buratino

Igal neljapäeva õhtul koguneb telekate ette hulk Eestimaa lapsi, et vaadata Buratino ja tema sõprade Malvina, Pierrot ja Artemoni askeldusi. Kas te aga teate, kuidas sündis Buratino? No muidugi, papa Carlo puutükist meisterdas! Aga kes mõtles välja papa Carlo?

Lugu lühidalt järgmine. Ammu-ammu aega, nii 70 aastat tagasi, elas Venemaal krahv Aleksei Tolstoi, kes oli ühtlasi ka kirjanik. Ta kirjutas paksu ja tõsist raamatut „Kannatuste rada“. Nagu pealkirigi ütleb, on see väga tõsine ja veidi kurb raamat.

Siis aga mõtles krahv: kirjutaks vahelduseks midagi lõbusat! Sellist, mis ei oleks paks ega tõsine ega kurb. Nii sündiski 1935.aastal lugu Kuldvõtmekesest. See sai kohe kuulsaks ja jõudis mõne aasta pärast teatrilavale.

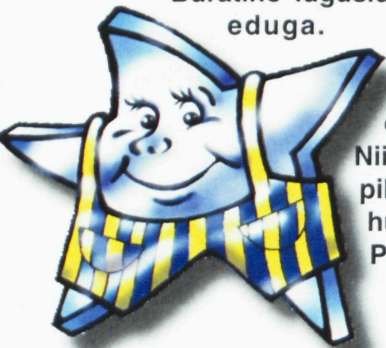
Eestisse tuli Buratino pärast sõda. 1952.aastal valmis raadios kuuldemäng „Puunukk Buratino seiklused“, mida mäletavad tänased vanaisad-vanaemad. Buratino hääl saadi nii, et näitleja Ferdinand Veike luges jutu kõigepealt linti, ja siis pandi lint kiiresti-kiiresti ringi käima. Sellist häält võis üks puunukk tõesti teha.

Mõni aeg hiljem sai Veike Riia nukuteatrilt kingituseks ka tõelise Buratino nuku. See elustus Eesti Televisiooni esimesel saatepäeval. Veike jäi aastakümnetekse Buratino-onu Ferdinandiks. Laulu „Mul Buratino nimeks, ja ärge pange imeks, et lõbus olen ma, sest teisiti ei saa!“ teadis kogu Eestimaa.

Buratino lugusid on Eestis mängitud ikka suure eduga. Praeguse telesaate aluseks

olnud lavastus „Burattino“ sündist 20.lennu tudengite diplomietendusest Linnateatris.

Nii et elu on Buratinol olnud pikk, aga huvitav. Vaat et sama huvitav kui tema itaalia sugulasel Pinocchiol.

Jutumull, jutumull

Ahoi, piraadid!

Kas märkasite, et veebruarikuu jutumulli mängu pääses trükiveakurat? Küsisime, mida ütleb see kole mereröövel, kuid mull tuli ju hoopis papagoi suust!

Nii juhtuski, et lapsed saatsid meile väga erinevaid vastuseid. Mõnikord rääkis mereröövel ja mõnikord patras papagoi, ja mõnel juhul ei saanud üldse aru, kes või mis.

Aga see väike asi ei sega Tähekesel andmast auhindu neile, kes saatsid kõige toredamad vastused. Lubame, et tulevikus enam selliseid segadusi ette ei tule.

Auhinnaks on videod “Pipi lõnamerel” ja Kariibi mere piraadid”. Aitäh firmadele Sonatiin ja BDG!

Võiduvastused

- Kuule piraat, see on nii väike varandus – jätame selle siia ja otsime midagi paremat!

(Karl-Martin Uiga, Tartu, video “Kariibi mere piraadid”)

- Varanduse teeme pooleks, mina saan laeva, sina saad kala ja ongi kõik võrdsest jagatud!

(Grete Kaal, Kuressaare video “Pipi lõnamerel”)

Väljapoole Tallinna saadame auhinna postiga.

Uus jutumull

Mida ütleb Buratino, kui ta ulatab kuldvõtmekese puudel Artemonile? Kirjuta Tähekesele aadressil Roosi-krantsi 6 Tallinn 10119 või meiliga taheke@perioodika.ee.

VASTUSELE LISA KINDLASTI OMA NIMI, VANUS JA POSTIAADDRESS.

Parimad vastajad saavad auhinnaks kaks videot saate “Buratino tegutseb jälle” parimate paladega.

Joonistas HILLAR METS

Külas Buratinol

ja tema sõpradel

Ilona Martson

Tallinna Gonsiori tänava telemajas on alati palju tõsiste nägudega inimesi, kes teevad tähtsat tööd. Siin valmib suur hulk saateid, mida sa televiisorist näha võid. Enamasti on need kahjuks mõeldud suurtele inimestele ja lastel hakkab neid vaadates igav.

Kuid saate „Buratino tegutseb jälle“ tegemine on eriline. Siis on kõik teisiti. Telemaja esimene

taas Wimberg.

Saade „Buratino tegutseb jälle“ jookseb ekraanil juba teist hooaega. Selle aja jooksul on valmis saanud kassett möödunud hooaja parimatest paladest ja kavas on ka plaat. Igal nädalal saab Buratino sadu kirju Eestimaa lastelt. Kõigile ei jõuta kahjuks vastata, aga kõik loetakse läbi. Neid võid saata sinagi, kui külastade saate kodulehekülge www.etv.ee/buratino.

Meie aga teeme vahepeal intervjuu Buratinoga. Pööra lehte!

studio on muutunud lõbusaks sini-kollaseks korteriks. Ugala teatri näitlejatest Maria Soometsast, Karol Kuntselist ja Priit Võigemastist on saanud Malvina, Artemon ja Buratino ning Draamateatri näitlejast Anti Reinthalist Pierrot.

Täheke külastas Buratino saadete salvestust siis, kui joonistati parajasti valentinipäeva kaarte ja soditi täis Malvina ajakirjad. Nalja sai igatahes kõvasti.

Saate tegemine käib nii: kõigepealt kirjutab Wimbergi-nimeline kirjanik käsikirja. Näitlejad loevad selle läbi ja arutavad, mida see tähendab. Siis teevad nad natuke proovi. Siis mängivad mingi jupi kaamerate ees ära. Ja kui režissöör Karin Nurm hüüab „Võte!“, siis võetakse see ka linti.

Kunagi pole aga nii, et näitlejad mängivad täpselt paberi järgi. Nad ikka panevad omalt poolt juurde ka. Eriti Artemon, sest ta on väga loomuline koer.

Mõni lahe kild jääb küll lõpuks saatest välja, millest on kahju. Samas on palju sedagi, mis igal neljapäeva õhtul kell 19.15 ETV ekraanile jõuab. Ja muidugi ei piirdu asi ainult näitlemisega – saates kõlavad ka laulud. Neile on viisi kirjutanud Tauno Aints ja sõnad

Fotod: RAIVO TIIKMAA

Sõbrapäeva kaardid on just saabunud. Milline ime!

Millest mõtled, Malvina?

Buratino tegutseb jälle

ETVs neljapäeviti kell 19.15 ja

laupäeviti kordus kell 9.30

Buratino: Priit Võigemast

Malvina: Maria Soomets

Pierrot: Anti Reinthal

Artemon: Karol Kuntsel

Teistes osades: Evelin Pang, Hele

Kõre, Ott Aardam, Argo Aadli jt

Režii: Karin Nurm, Salme-Riina

Uibo ja Stina Kordemets

Näitejuht: Priit Võigemast

Kunstnik: Kaie Kal

Muusika: Tauno Aints

Produtsent: Margus Saar

Ninad ja kõrvad ei kuku küljest ära!

Kibeda sagimise vahele sai Täheke kätte Buratino, et talle esitada küsimused, mis televiisorit vaadates lastele pähe võivad tulla.

Tere, Buratino!

Tere-tere.

Miks sul on kogu aeg ühed ja samad riided?

Mul ei ole mul kogu aeg ühed ja samad riided, vaid mul on kaks sellist mütsi, kaks sellist vesti, kaks paari selliseid pükse, kaks paari selliseid sokke ja kaks paari selliseid kingi. Kui ühed mustaks saavad, panen nad pessu ja panen teised nende asemele selga. Mustade riietega ei saa

Malvina ei ole Pierrot' ga abielus, küll aga ootab salamisi ettepanekut...

ju laval ja televisioonis esineda, nende koht on kartulipõllul!

Kas sa oled puust või ei ole?

Ikka-ikka olen puust! Heast männipuust! Aga kuna ma olen näitleja, siis oskan ma väga hästi luust ja lihast inimest mängida. Laval ja telekas petab see täitsa ära, või mis?

Kas sulle maitseb Buratino limonaad ja mis on sinu lemmiktoit?

Buratino limps on väga hea. Mõned limpsid on veel väga head. Ainult kokakoola ei meeldi, sest see on nii koledat värvi, must. Lemmiktoidud on kartulipuder ja maasikamoos.

Kust sa raha saad, kui sa tööl ei käi?

Tegelikult ma käin tööl küll, nagu ka Malvina, Pierrot ja Artemon. Me oleme vabakutselised näitlejad. See tähendab, et me saame palju aega niisama kodus olla, ja kui raha otsa saab, siis käime anname kähku kuskil paar toredat etendust ja tuleme jälle koju niisama olema.

Mis tunne on olla pika ninaga?

Väga uhke tunne on! Ainult tassist teed juua on väga ebamugav.

Kas sa oled laps või täiskasvanu? Aga sinu sõbrad?

Me oleme nukud ja jääme kogu aeg sellisteks, nagu meid tehti. Suures osas oleme nagu lapsed, kellele meeldib väga igasugu lõbusaid asju teha ja mängida. Aga

teiselt poolt oleme natuke ka umbes sellised, nagu võiksid olla täiskasvanud. Sellepärast vist vaatavad ka paljud emad-isad meie saadet.

Kui vana sa oled ja millal on su sünnipäev?

Nukud ei loe aastaid, sest nukud ei vanane, vaid on kogu aeg ühevanused. Aga sünnipäev on mul aprillis. Sest just sel kuul meisterdati mind valmis.

Kas Malvina on Pierrot'ga abielus?

Ei ole. Ehkki vist ootab salamisi ettepanekut küll...

Kelle koer on Artemon ja kes taga väljas käib?

Artemon ei ole kellegi oma ja ta oskab käia vetsus. Ta oskab isegi jalgrattaga sõita.

Mida lapsed su käest kõige rohkem küsivad?

Küsid, et kas mul nina küljest ära ei tule? No kuidas see saaks võimalik olla? Jätke endale nüüd hästi meelde – NINAD JA KÕRVAD EI KÄI KÜLJEST ÄRA!!!

Vastasid Wimberg ja Priit Võigemast

Buratinol, Pierrot' l ja Artemonil on jälle midagi plaanis. Aga mis?

Fotod: RAIVO TIIKMAA

Buratino saate

TUNNUSLAUL

TAUNO AINTS/ WIMBERG

T. Aints 2003

♩ = 110

1 ja 2 satm

Kes siis po-leks kuul - nud mis - kit kuld - se võt - me - ke - se loost
Mõ - ni - kord tal ae - ga kll - lall, mõ - ni - kord tal suur on rull

12ef.

Bu - ra - ti - nost ja Mal - vii - nast Ar - te - mo - nist ja l'her - rost Sel - lel tool ei tu - le lõp - pu
en - da - ga võib sind - ki kaa - sa haa - ra - ta see mui - nas - jull

kui - das võiks - ki se - da - si see on lu - gu, mis vaid vee - reb kat - ke - ma - tult e - da - si

17 *18* *19* *20*

18 *19* *20*

Pokud ümisesid botanikaaias!

üminale särtsu lisati.
“Pok-pok-pok-pok-pok,” algas nende pokuhümn, mis läks üle sahinaks, kõrinaks, uiletteks, viledeks ja üminaks. Kokku sai terve muusikapala metsa häälest. Kuna žürii arvates

12. veebruaril kogunes Tallinna Botaanikaaias palmisaali ligi 70 pokuhuvilist üle Eesti, et selgitada välja kõige lähedam ümin, mis kunagi valmival Pokumaal kõlama hakkaks. Kohale tuldi Pärnumaalt, Võrumaalt, Põlvamaalt, Lääne-Virumaalt, Tartumaalt, Harjumaalt ja Raplamaalt.

Kõik pokud olid end vahvalt ehtinud. Murumütsid, kirjud patsid, turris tutid, rõõmsad näod, pokuninad - mida kõike seal palmide vahel ei olnud! Tartu Poku lasteaia lapsed veetsid enda esinemiskorda oodates aega. Kas nad tõesti tegid ise need mütsid ja särgid? “Emme tegi,” hüüdsid lapsed. Esimesena astus üles Lusti lasteaed-alkkool, mis asub päris Pokumaa lähedal. Lapsed olid ise meisterdanud puust, pudelitest ja pudelikorkidest muusikariistad, millega

olid üminad tasavägiselt head, siis anti välja mõlemas vanuserühmas kaks esikohta. Nooremas rühmas olid parimad ümisesjad Lusti lasteaia ja Taali põhikooli pokud. Vanematest said esimesteks pokud Iluste põhikoolist ja Märjamaa Gümnaasiumist. Parimad üminad salvestati. Sel aastal on pokumaalastel plaanis teha palju üritusi. Suuremad neist on poku näidendite festival ja luuletaja Contraga pokuteemaline laste luuleõhtu.

Sergo Selder

KRISTIINA KASS

Hommikune kiire

Peaegu igal hommikul viib emme mind lasteaeda. Ta äratav mu üles, otsib kapist riided välja ja teeb hommikusööki. Ja siis, kui kõik need toimetused on tehtud, kõnnime me koos lasteaeda.

Aga vahel harva, kui emme on hirmus vara tööle läinud, hoolitseb issi hommikuste toimetuste eest. Ja temal läheb selle peale palju rohkem aega. Ja minul kah.

"Kus su riided on?" küsib issi, kui olen silmad lahti saanud.

"Kapis," ütlen mina ja issi läheb mu riidekapi kallale.

Issi saab emmelt kindlasti pragada, kui emme

näeb kappi, kus issi on tuuseldanud. Kui issi leiab tüki aja pärast mulle puhtad püksid ja pluusi ja sukapüksid ja kampsuni, tuleb mulle meelde, et emme pani selle päeva riided juba õhtul valmis. Need on ilusti tooli peal virnas.

Aga seda ma issile ei ütle, sest muidu ta hakkab minuga pahandama.

Kui mul riided seljas on, kamandab issi mind pisule ja pesule.

"Emme saadab mind alati kõigepealt pisule ja pesule," ütlen ma issile. "Ja alles siis ma pean riided selga panema."

Issi ütleb, et pole mingit vahet, mis järjekorras neid asju teha. Ja et kas pole hoopis põnev, et issiga võib hommikused toimetused teises järjekorras teha kui emmega. Mina ütlen, et minu meelest oleks põnev, kui ma võiksin süüa magustoitu enne hommikusööki, aga selle peale ütleb issi, et hommikusöögi ajal üldse magustoitu ei söödagi.

Mina käin hambapesul ja samal ajal puistab issi krõbuskeid kaussi. Kui me laua taha istume, vaatab issi tükk aega mu punast pluusi ja ütleb, et ma olen täitsa kärbseseene moodi, sest mul on igavene hulk hambapastapritsmeid pluusi peal. Ja et võib-olla on emmel ikkagi õigus, kui ta käsib mul kõigepealt pesul käia ja alles pärast seda riidesse panna.

Mina süüa oma krõbuskid ära ja tilgutatan pluusi peale veel piima kah, aga sellest pole midagi, sest olen niikuinii täpiline.

"Nüüd ruttu kombekas selga, meil hakkab varsti kiire!" ütleb issi.

Mina ütlen, et mulle peab hiiresabad tegema, sest emme teeb mulle ka alati hommikul hiiresabad pähe.

"No harjame siis su juuksed ära," ütleb issi. "Kus su hari on?"

"Vannitoa kapis," ütlen mina ja toon issile oma juukseharja.

Issi hakkab mu juukseid harjama.

"Ma pean seiltli tegema," ütleb issi, kui on mu juuksed ära harjanud. "Selleks on kammi vaja. Kus su kamm on?"

"Vannitoa kapis," ütlen mina ja toon issile oma kammi.

Issi teeb mulle seiltli ja kogub ühe peapoole juuksed patsiks kokku.

"Meil on muidugi veel juukseummusid vaja," ütleb issi. "Kus siis need on?"

"Vannitoa kapis," ütlen mina ja luban ka need ära tuua.

Aga issi hoiab mu juustest kinni ja ütleb, et lähme koos, et siis ta ei pea uut patsi tegema. Ja et ma oleksin võinud ju kõik asjad korraga ära tuua, poleks aega raisku läinud.

Lõpuks on mul peas kaks hiiresaba ja ma pean kähku õueriided selga panema, et ma lasteaeda hiljaks ei jääks.

Issi aitab mulle saapad jalga ja mütsi pähe. Mul on sarved peas nendes kohtades, kuhu issi patsid tegi, ja natuke mujal ka.

"Kus su kindad on?" küsib issi ja tuustib esikukapi riuleid ja sahtleid. Issi nägu muutub kogu aeg punasemaks, aga see tuleb sellest, et tal on mantel seljas ja tal hakkab sellise vehklemise peale palav.

"Emme hoiab mu kindaid mütsi sees," ütlen mina.

"No kus siis see veel on?" küsib issi ja mina ütlen, et see on mul peas.

Issi vaatab mu mütsi ja patsutab mu muhklikku pead ja naerab tükk aega, kuigi meil on juba kohutavalt kiire. Siis võtab ta mul mütsi peast ära ja leiabki selle seest mu kindad.

Tore, et issi on heas tujus, kuigi meil on kiire. Ei oleks üldse tore, kui issi oleks närviline ja hakkaks karjuma, et mis sa niimoodi venitad. Sellepärast ma issile ei ütlegi, et tegelikult on mul pissihäda, sest ma unustasin vetsus käia.

KRISTIINA KASS

Nutuväärt asi

Kas teist keegi teab, kui palju sobib viieaastasel tüdrukul nutta? Mina küll ei tea.

Ükskord, kui Anne-tädi koer mu nukult pea otsast sõi, nutsin ma natuke. Mitte et see nukk mulle nii väga meeldinud oleks, aga nutt kuulub asja juurde, kui lapse nukult pea otsast hammustatakse.

"Ära nuta!" ütles Anne-tädi. "See polnud õnneks su kõige ilusam nukk."

Anne-tädi lubas mulle uue nuku osta. Ja minul ei olnudki enam nii nututuju.

Aga tookord, kui ma vaibaääre otsa komistasin ja suure mürtsuga põrandale kápuli kukkusin? Mu põlv sai haiget ja sinna tuli sinikas. Siis ma nutsin jälle.

Emme puhus põlvele peale, lohutas ja ütles:

"Siia tuli ainult väike sinikas, pole vaja nutta. Õnneks ei läinud jalaluu katki!"

Ja siis ma ei nutnudki enam, vaid hakkasin jäätist sööma, sest emme teadis, et jäätis on kõige parem sinikarohi.

Üks teine kord jälle läksime vanaemaga kioskisse pulgakommi ostma ja ma võtsin juba väljas oma rahakoti taskust välja ja otsisin paraja raha. Aga siis see raha kukkus mul käest maha ja veeres otse vihmavee augu poole. Ja me vanaemaga ei jõudnud teha muud kui pealt vaadata, kuidas raha resti vahelt auku lipsas.

Muidugi ma nutsin jälle.

"Mis sa seda ühte münti ikka taga nutad," ütles vanaema. "Hea, et terve rahakott sinna ei kukkunud!"

Siis andis vanaema mulle kaks uut raha, ühe rahakotti panemiseks ja teise pulgakommi ostmiseks.

Siis muutusin ma jälle rõõmsaks.

"Nii suured tüdrukud ju ometi ei nuta!" ütleb issi mõnikord, kui mul nutuisu on. Või siis ütleb: "Kuule, see nüüd küll nutuväärt asi ei ole!"

Näiteks siis, kui olen laupäevahommikul unustanud lastesaateid vaadata.

Mis siis üldse on üks nutuväärt asi, mõtlen mina.

Kas alles siis sobib nutta, kui koer lapse kõige ilusama nuku tervenisti ära sööb?

Või siis, kui lapsel maha kukkudes mõlema jala luu katki läheb?

Või alles siis, kui lapse kümme aastat kogutud taskuraha vihmavee auku veereb?

Ma küsisin issilt, mis tema meelest nutuväärt asi on.

Ja issi pidi lausa tükki aega mõtlema ja lakke

vaatama ja nina sügama, enne kui ütles: "Kindlasti see, kui lapse koer ära sureb. See võiks küll nutuväärt asi olla."

Selle peale sain ma hirmus rõõmsaks, kuigi koera surm on peaaegu kõige kurvem asi, mida võib ette kujutada.

Ma olen nimelt üsna kindel, et issi ostab mulle lõpuks ometi koera. Miks ta muidu niimoodi ütles?

Joonistanud KRISTIINA KASS

VALERIA RÄNIK

Arva ära

ARVA ÄRA, MIS KUUST ON JUTTU?
SAABUB ALATI LIIGA RUTTU,
MITTE KUNAGI LIIGA VARA,
AGA TEMPE ON TAGAVARAKS.

SULALUST ON SIIS OLLA ULA,
SULALÖBUSID PAKUB SULA...
SELLES NIMES EI PUUDU SÄRTS.
TÄPPI PANID – SEE KUU ON MÄRTS.

MILVI PANGA

Tihase laul

SA KUULA TIHAST:
TIRULI!

TEEN TÄNA KENA MÄRULI!
KÕIK POISID PANEN SIRULI,
KÕIK KELGUD KEERAN KUMMULI!
NEED REED SEAL NÕLVAL NINULI
JA MUIST MA LÜKKAN KÜLILI.

MÄEST NAERU VEEREB: TIRULII!
KÜLL HUNNIKUS, KÜLL HAJALI.

Pidulaud

JAANUS
VAIKSOO

LUMEMÖLDER JAHVAS JAHU,
JAHVAS JAHU, JAURAS LAULDA.
PUISTAS MAALE LUMEVAHU,
KATTIS UHKET PIDULAUDA.

PIDULAUD SAI PUHTA LINA,
KIISKAVA JA SÄRAVVALGE;
PIDULISED PIKA NINA,
TÜHJA KÕHU, PUNA PALGE.

ANDRUS KIVIRÄHK

KAKA JA I

Koer kükitas natuke aega
pargiteel ja jooksis siis
minema. Temast jäi järele
väike junnike.

“Oo, kui imeilus siin on!” imestas
see ja vaatas ringi. “Kui sinine on
taevas! Kui rohelised on puud! Ja
kui palju on siin ruumi!”

“Kuule sina seal, ole ettevaatlik!”
manitses teda varblane. “Tule tee
pealt ära, muidu mõni astub sulle
peale!”

Tõepoolest, juba lähenesid mööda
rada kellegi jalad! Kaka kooberdas
nii kiiresti kui jaksas murule.

“Oi, siin on veelgi kenam!”
rõõmustas ta. “Nii pehme ja
mõnus. Rohulibled kõditavad
lõua alt ja mesilased sumisevad.
Ma korjan maha langenud lehti
ja ehitan endale majakese. Siis
istun seal sees, akna all ja imetlen
loodust!”

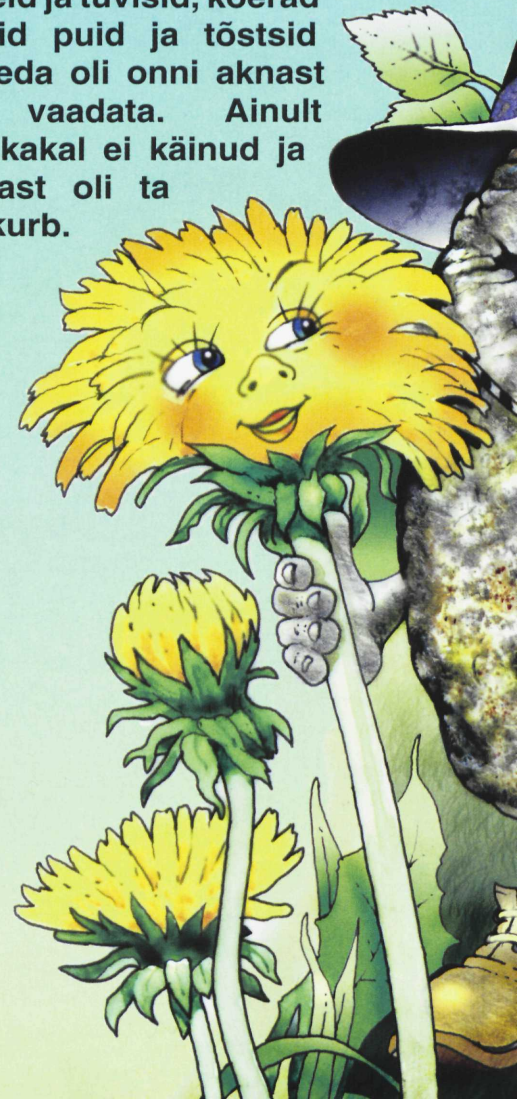
“Tead, kakajunn, ära sa siia keset
muru küll maja ehita,” õpetas
varblane. “Siin sõidab vahel
muruniitja. See müriseb koledasti
ja löikab kõik asjad tükkideks.
Ohtlik asi! Sa mine parem sinna
sirelipõõsa alla, sinna muruniitja
ei pääse. Seal on hea rahulik
elada.”

“Ole sa tänatud, tark lind!” tänas
kaka ja kõndis põõsa varju. Ta

otsis puulehti ja oksakesi ning
punus neist väikese onni. Seal
oli hea istuda ja värsket õhku
hingata.

Kaka meelest oli pargis väga
huvitav. Lapsed jooksid ja viskasid
teineteisele palli, vanaeided toitsid
varblaseid ja tuvisid, koerad
nuuskisid puid ja tõstsid
jalga. Seda oli onni aknast
põnev vaadata. Ainult
külalisi kakal ei käinud ja
sellepärast oli ta
natuke kurb.

Illustreerinud PRIIT REA

KEVAD

“Nii tore oleks mõne sõbraga juttu ajada ja koos aknast välja vaadata,” mõtles ta. “Küll on kahju, et ma nii üksik olen. Vähemalt see varblane võiks vahel läbi tulla. Kas siis sobib sedasi sõpra unustada!”

Ta vaatas otsivalt ringi ja nägigi varblast. See kükitas koos oma naisega põõsaoksal

ja toitis pesas piuksuvaid poegi. Kaka lehvitas vanale sõbrale ja varblane noogutas tervituseks, aga lähemale ei lennanud. Tal polnud praegu aega ühe koerakaka jaoks. Selle asemel kallistas ta oma naist ning kihutas poegadele uut toitu otsima. “Tore kui ka minul oleks keegi, keda kallistada,” mõtles kaka ohatel. Tasapisi saabus sügis ja siis tuli talv. Kaka majake jäi lume alla. Seal oli soe ja hubane, kaka jäi uniseks ning magas palju. Kevadel sulas kaka lume alt välja. Ta ringutas ja võimles päikese käes. Kaka oli talve jooksul üleni valgeks läinud, aga tuju oli tal endiselt hea. Õhk oli nii värskel ja kõikjal tärkasid esimesed lilled. Ja oh imet – üks võilill pistis oma nina mullast välja just tema majakese kõrval!

“Tere!” ütles ta peenikese häälega. “Kas ma tohin siin õitseda? Ega ma ei sega teid?” “Sugugi mitte!” vastas kaka võlutult. “Te olete nii ilus!”

“Oh, mis te nüüd!” punastas võilill. “Ma olen täitsa tavaline.”

“Üldsegi mitte!” hüüdis kaka. “Uskuge mind – ma olen siin elanud juba terve aasta, aga nii kollast ja käharat võilille pole varem näinud! Teate mis – tulge mulle naiseks!”

Võilill punastas uuesti, aga oli nõus. Kohe peeti ka pulmad. Kaka ja võilill hakkasid koos elama. Nad armastasid teineteist väga ja kallistasid iga

p ä e v mitu korda, palju rohkem kui varblased.

NALJAD

Juku: “Isa, kas see on tõsi, et pärast surma muutub inimene tolmuks?”

Isa: “Jah, mu poeg!”

Juku: “Aga isa, siis on keegi minu voodi alla ära surnud!”

Jänes läheb toidupoodi: “Kas teil siin sinepiküpsiseid on?” “Ei ole,” vastab müüja. Järgmisel päeval on jänes jälle platsis: “Kas teil sinepiküpsiseid on?” “Ei ole,” vastab müüja. Järgmiseks päevaks tellitakse sinepiküpsiseid. Varsti ongi jänes platsis: “Kas teil sinepiküpsiseid on?” “On küll,” vastab müüja rõõmsalt. “Õäkk, vastik!”, teatab jänes.

Junn ujub rentslis ja jääb ette tagant tulevale apelsinile. “Kasi teelt, kaka!” käratab see. “Ära ülitse!” vastab junn. “Ma olin ka eile apelsin.”

Elevant ja sipelgas on luurel. Korraga sosistab sipelgas: “Rooma üksi edasi, mind on märgatud!”

Elevant ja sipelgas suplevad jões. Elevant oli juba vees, kui sipelgas kaldalt käratab! “Elevant, tule veest välja!” Elevant koperdabki kaldale. Sipelgas silmitseb teda viivu ja teatab siis: “Hea küll, võid vette tagasi minna.” “Aga mille pärast ma üldse pidin välja ronima?” vihastab elevant. “Ma tahtsin ainult vaadata, ega sa mu ujumispükse pole jalga pannud,” selgitab sipelgas.

Üleni verine jänes astub kõrtsi: “Kes tahab peksa saada?” Kõik jäävad wait. Lõpuks tõusiseb lõvi püsti: “Mina!” Jänes näitab põidlagaga uksele: “Väljas antakse!”

Konn istub jõe kaldal, jalad vees. Tuleb lehm ja küsib, kas vesi on ka soe? Konn vastab: “Mina istun siin muide nagu konn, mitte nagu termomeeter.”

INIMESE PESA

Tihane seisis aknalauul lumes ja vaatas ühe silmaga aknast sisse. Siis pööras ta pead ja vaatas teise silmaga. Seal sees oli inimese pesa. Aga peale mõne arusaamatu asja polnud suurt midagi näha. Kus oli inimene?

Miks teda oma pesas ei olnud? Tihane koputas aknale. Koputamise peale oli inimene ikka tulnud. Aga nüüd ei aidanud ka see.

Tihasel oli kõht tühi. Sest juba mitmendat päeva oli tühi ka see ilus söögimaja, mis aias õunapuu küljes rippus. Sinna oli inimene ikka poetanud päevalilleseemneid ja muud maitsvat.

Nüüd maandus aknalauale ka varblane, nii et lumi tuiskas. Temagi kiikas aknast sisse kord ühe, siis teise silmaga. Ja ütles:

“Paistab, et inimest pole ikka veel pesas. Või kui ongi, siis haudub. Ja ei saa sellepärast meile süüa tuua.”

“Inimesed ei haudu,” teadis tihane.

“No kuidas nad siis sinu arvates poegi saavad, kui nad ei haudu?” naeris varblane.

“Ega minagi täpselt tea,” ütles tihane. “Igatahes ei pea nad poegi välja hauduma nagu meie.”

Varblane jäi mõttesse. Keeruline värk. Raske arvata, kuidas

need asjad õieti käivad.

“Kuule, ilmad läksid ju hiljuti kole külmaks. Ja nii kui külmaks läheb, lendavad paljud ära. Äkki lendas ka inimene Lõunamaale!” oletas ta nüüd.

“Mis sa nüüd! Inimesel pole tiibugi,” vaidles tihane vastu. “Ilma tiibadeta ei saa lennata.” Nüüd oli varblase kord oma teadmisi näidata.

“Paistab, et sa ei taipa maailma asjadest mitte muhvigi!” ütles ta ja koputas omakorda igaks juhuks aknale. “Inimesed oskavad lennata ka ilma tiibadeta. Neil on selleks lennumasinad. Kas sa pole siis tõesti neid näinud?”

Miks ei olnud! Tihane oli küll ja küll näinud ja kuulnud mingeid asju koleda mürinaga üle taeva lendamas. Aga ta ei osanud arvata, et inimesel on nendega midagi tegemist. Sellel inimesel, kes ikka naeratades oma pesast välja vaatas ning nende söögimaja hea ja paremaga täitis.

“Kui inimenetõesti Lõunamaale lendas, ei tule ta vist enne kevadet,” arvas tihane kurvalt.

“Jah, eks ta ilmub alles koos

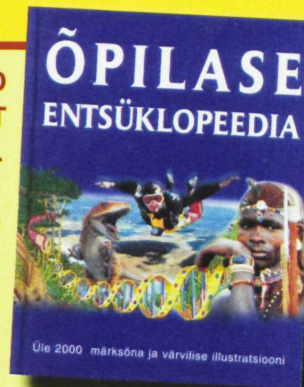
nende epakate laululindudega,” ohkas varblane. “Aga siis on juba hilja. Nüüd tuleb meil otsida endale mõne teise inimese pesa. Vaevalt küll, et kõik inimesed on ära lennanud.” Ja nad tõusidki vurinal õhku.

KUIDAS SEE JUHTUS

Lugesime eesti keele tunnis muistendeid. Õpetaja andis meile koduseks tööks välja mõelda jutuke, kuidas mõni loom või taim on oma välimuse saanud. Leidsime, et mõned lood võiks saata TÄHEKESELE.
Tõrva Gümnaasiumi III b klass

POSTIPAUNA USINAMAD
TÄITJAD SAAVAD TÄHEKESELT
AUHINNAKS RAAMATUID.
TÕRVA GÜMNAASIUMI III B
KLASSILE SAADAME SEEKORD
„ÕPILASE ENTSÜKLOPEEDIA“
KIRJASTUSELT VARRAK.
AITÄH TOREDATE LUGUDE
EEST!

minna?”
Kasepuu vastas:
“Ei või. Sa teed
mu ilusa valge
kuue mustaks.”
Sõetükk muudkui
palus ja palus.
Lõpuks sai ta
kasepuu nõusse.
Kasepuu lubas
tal üles minna.
Sõetükk läks.

Selline
oli kaaskiri kenasti
kokku köidetud ja
piltidega kaunistatud
raamatukesele, mille
lehekülgedelt on
võetud järgnevad
kirjatööd.

KUIDAS HERNES ÜMARAKS SAI

Ükskord ammu elas hernes, kes oli kandiline. Tal oli väga kurb olla. Ta läks kurgi juurde. Hernes küsis: “Kas sina tead, kuidas ma saaksin ümaraks nagu tomat?” Kurk vastas: “Mine tomati lossi. Muud mina ei oska öelda.” Hernes läks. Ta küsis tomati käest: “Kas sina oskad mind aidata? Kuidas ma ümaraks saaksin?” Tomat vastas: “Mine kurgi majja. Küsi tema käest.” Hernes läsksi. Kurk saatis ta uuesti tomatilt küsima. Hernes käis kümme korda seda vahet. Selle aja peale kulus ta ilusaks ümmarguseks. Sest saadik ongi herved ilusad ümarad.

Reiko Kikas

KUIDAS HUNT UUE NIME SAI

Kord läks hundil kõht tühjaks. Ta läks metsa peale süüa otsima. Korraga märkas ta mäeküljel rebaseurgu. Ta otsustas sealt rebasepojad kätte saada ja nad ära süüa. Kuid urus oli ka rebaseema, kes asus oma peret kaitsma. Nii kui hunt oma nina urgu pistis, sai ta rebaseema käest kápaga mööda silmi. Hunt pani ulgudes põgenema, endal silm ära kriimustatud. Sest ajast peale ongi hundil üks nimi juures – Kriimsilm.

Mihcel Sibul

KUIDAS KASEPUU ENDALE KRIIPŠUD SAI

Elasid kord kasepuu ja sõetükk. Sõetükk imetles päikest. Küll ta on ilus ja soe. Ta tahtis päikese juurde minna. Sõetükk läks kasepuu juurde. Ta palus kasepuud: “Kas ma võin sinu kaudu üles päikesele külla

Sinna, kuhu ta astus, tekkisid mustad kriipsud. Sõetükk ei jõudnud päikeseni, aga kasepuul on sellest ajast peale mustad kriipsud.

Kristine Kõverik

KUIDAS UDUMÄE TALU NIME SAI

Kord oli ühes talus lastelaager. Aga sellel talul ei olnud nime ja laagri rahvas otsustas talule nime mõelda. Kord hommikul, kui laager alles ärkas, vaatas üks poiss Kert aknast välja ja nägi ainult udu. Ta läks kasvataja juurde ja ütles, et ta nüüd teab, mis talule nimeks panna – Udumäe talu. “Miks Udumäe talu?” küsis kasvataja. Kert palus kasvatajal aknast välja vaadata. Kasvataja vaatas ja ütles: “See on küll sobiv nimi.” Ta läks perenaise juurde ja ütles: “Paneme talule nimeks Udumäe.” Ja nii see jäigi.

Peeter Rüütel

KUIDAS SIIL ENDALE OKKAD SAI

Kord ammu elas siil. Ta oli väike armas pehme loomake. Siili tegi eriliseks see, et ta oskas ennast kerra tõmmata. Siis paistis ta välja nagu pehme pall. Seda kasutasid aga ära teised loomad, kes hakkasid siili palliks kasutama. Siilil oli väga valus, kui nad temaga mängisid. Ta nuttis palju ja oli päris haige. Siili õnnetusest kuulis üks hea sõber. See muutis siili pehmed karvad teravateks okasteks. Kui nüüd teised loomad jälle püüdsid siiliga palli mängida, said nad tunda, mida tähendab teisele haiget teha.

Kirke Sinisalu

Raamat

Jon Scieszka
Ajakõvera kolmik.
Köögilauarüütlid
Draakon & Kuu 2003

Kui ma alguses seda raamatut nägin, siis mõtlesin, et nii lühike ja tekst kah suur. Pärast aga, kui läbi loetud sain aru, et raamat on tegelikult minust palju noortematele.

Raamat kõlbaks nii esimese-teise klassi lastele, kes arvatavasti ei tea veel midagi kuningas Arthurist ja ümarlaua rüütlitest, söör Lancelotist, Gueneverest ja võlur Merlinist. Minul tekkis selle raamatuga jällegi tahtmine nendest põhjalikumalt lugeda. Nagu raamatutes tihti juhtub, on ka siin peategelasteks kolm parimat sõpra. Nagu arvata võib, satuvad nad sekeldustesse. Esiteks satuvad poisid 20.sajandi New Yorgist keskaja Camelotti. Hiiglased, lohed ja mustad rüütlid peaksid olema just need asjad, mis esimese klassi poisse huvitavad. Kui minule peaks seda raamatut paari nädala möödudes meenutama, siis ma arvan, et häguselt midagi meenub, aga rohkem jääks see siiski meelde noortematele.

Hedo Hell Sinijärv,
11 aastat

Raamat

Clive King
Prügimäe Stig
Varrak 2003

See on tore raamat ja sobib kuue kuni kaheksa-aastastele lastele. Barney tahtis teada, miuke kriidiauk välja näeb ja leidis sõbra Stigi. Stig oli koopaelanik ja Barney polnud kunagi koopaelanikku näinud. Nad mängisid koos, Barney aitas talle kamina teha ja akna. Ükspäev tulid vargad vanaema majja ja ütlesid, et nad on telekaparandajad. Kõik hõbeasjad saadi tagasi Stigi juurest. Ma tahan, et see oleks tuhande osani ja hästi paks raamat.

Kerttu Maria Peensoo,
7 aastat

Porgandid ja jõulud

5
filmi

lõbus, aga polnud nagu multikas, kuna lauldi hästi palju. Olen seda varem telekast näinud ja meeldis väga.

“Porgand” oli muidu naljakas, aga vahepeal ka väga kurb, kuigi lõppes ikkagi hästi ja sõbralikult.

“Miriami jõulupäkapikk” on hästi-hästi

Mõnus raamat, lahe film

Video

Porgandid ja jõulud
Valik animafilme
Eesti Joonisfilm 2003

“Kontsert porgandipirukale” oli

Sellel leheküljel kirjutavad uutest raamatutest ja filmidest lapsed ise

lõbus film, kuna tegelased olid väga lõbusad.

“Kingikratt” on natuke kurb multikas, sest jõuluvana kingikott sai läbimärjaks, aga lapsed olid juba kingiootel ja ei saanudki neid. Aga pärast siiski said kõik omad kingid kätte ja multikas lõppes õnnelikult. “Plekkmäe Liidi” on jälle hästi kurb ja kole multikas sellest, mis juhtus lapsega kui ta oma ema ja isaga halvasti käitus.

Marie Jõenurm, 7 aastat

JUTUTUND “APOLLOS”

Märtsikuu
jututunnid Apollo
raamatumajas

igal laupäeval kell 11
6.märts Hakkaja Kaisa
(Astrid Lindgren)
13.märts Smaragdsilma
saladus (Geronimo
Stilton)
20.märts Linnuke
kellakapis ja teisi jutte
(Irene Dekelper)
27.märts Härra
Peabody õunad
(Madonna)

Buratino

PEA

Voldi mööda joont kokku Buratino nina, pane liimi vahele. Lükka seestpoolt kohale ja liimi kinni. Liimi kinni sisselõiked 1 ja 1 ning 2 ja 2.

Liimi pea küljelt kinni 3. Sikuta ettevaatlikult paigale ja kinnita liimiga lõuaalune tükk 4. Liimi kukal kokku 5.

Lõika lokid lahti ja kooluta näiteks pastakasüdame abil rulli. Liimi mütsi serv koos lokiidega ümber pea. Alusta eest keskelt 6 ja siis liimi kuklalt 6 ja 6.

Tuttmütsil keera 7 kõrvalosa alla ja liimi kinni.

Voldi mööda joont ja kleebi kinni ka 8.

Tutt tee narmaliseks. Müts kinnita pähe veel punktis 9.

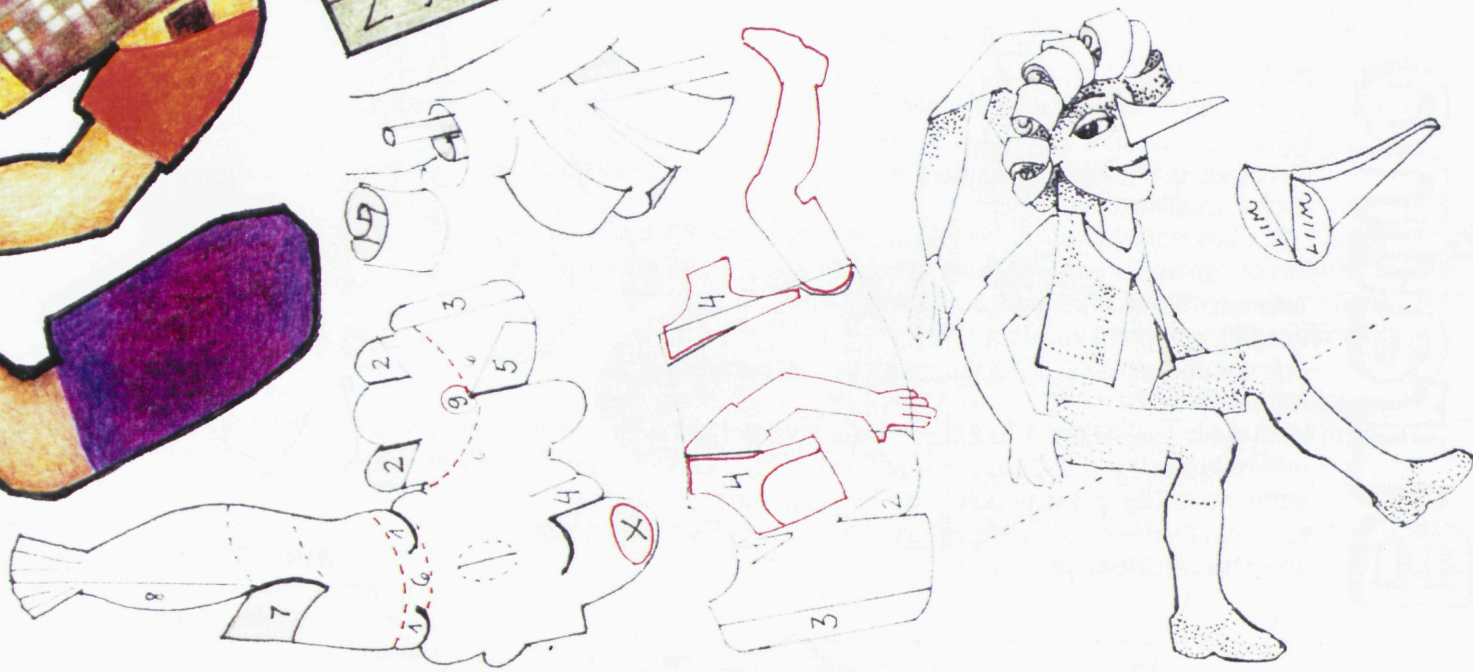
KEHA

Liimi kinni sisselõiked 1 ja 2. Liimi kinni külge 3. Liimi kohale vestihõlmad 4 ja 4, millede küljes on ka käed. Enne kui pea kohale asetad, kata liimiga koht, mida märgib X ja vajuta seestpoolt kinni. Pea olgu tugevasti õlgadel!

Liimi jalad keha külge ja leia vahva asend kätele. Buratino on valmis. Ta võib riuli servale istuma panna.

EDE PEEBO

Perioodika AS
Lasteajakiri

Asutatud jaanuaris 1960
ilmub kord kuus

Toimetuse address:
Roosikrantsi 6
10119 Tallinn
taheke@periodika.ee

Peatoimetaja
ILONA MARTSON
tel 6 463 697

Kunstiline toimetaja
PRIIT REA
tel 6 463 697

Tähekest saab
tellida
otsekorraldus-
lepinguga
www.tellimine.ee
tel 6662520
faks: 6616089
e-mail
tell@tallpost.ee
tel6257319

**ESIKAANE
JONISTAS
INGA
HEAMÄGI**

Leia sõnapaarid.

SÄRA

LUME

SÕIT

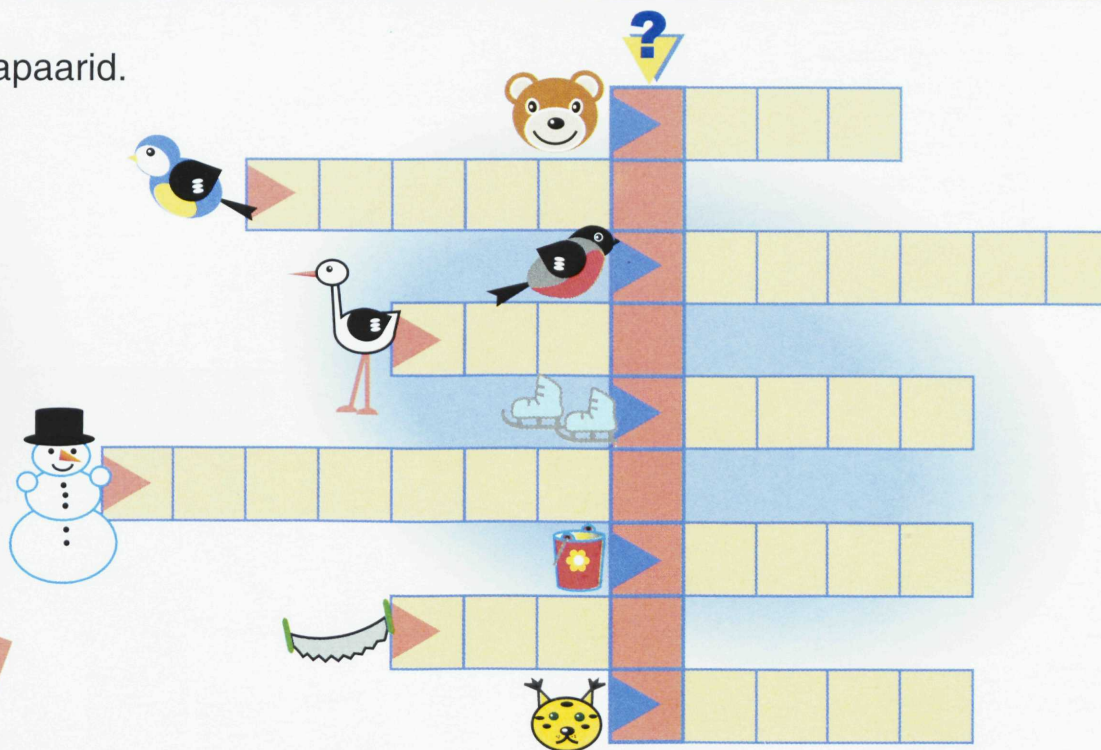
KUU

PALL

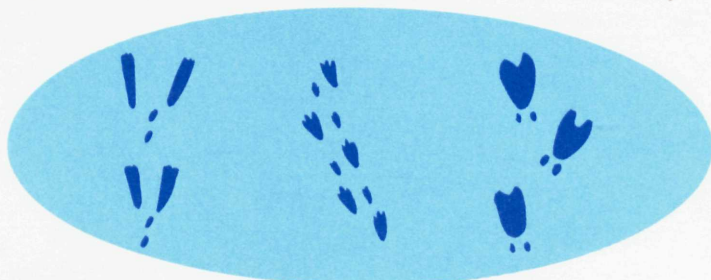
KÜÜNAL

TALVE

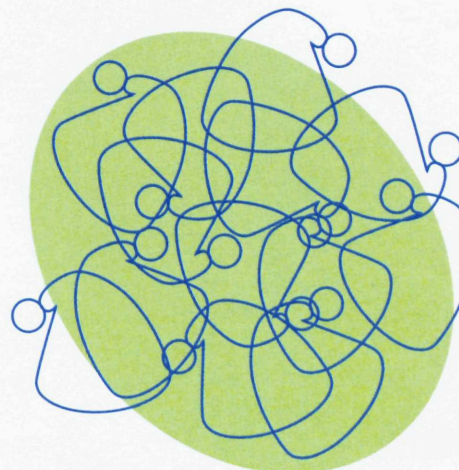
ÕHU

Lahenda ristsõna.

Leia orava, põdra ja jänese jäljed lumel.

Mitu mütsi leiad?

Joonistanud EPP MARGUSTE

Elmriise ARVA ÄRA vastused
Kolumbuse laeva nimi oli SANTA MARIA
Sarnased sõlmed olid 1ja 7

Marilii Davinoff on 10-aastane. Ratsutama hakkas ta umbes kaheksaselt ja eelmise aasta sügisel sai Marilii päris oma hobuse.

Esimest korda nägi Marilii oma uut sõpra suvel Jänedal. "Ma nagu oleks temasse ära armunud. Ma teadsin kohe, et tahaks justnimelt teda endale," räägib ta. Lõpuks otsustasid vanemad Gurmaani ära osta ja sügisel toodi hobune Hүүrusse, Tallinna lähedale. Seal elab ta suures tallis koos paljude teiste hobustega.

Süüa antakse hallilaigulisele ruunale kolm korda päevas. Kõige rohkem meeldib talle leib ja sai, porgandid ja muu hobustele meelepärane. Neid asju saab ta aga ainult kiitusena. Muul ajal sööb ta ikka tavalist hobusetoitu.

Gurmaan saab maikuus nelja-aastaseks ja see on hobuse kohta väga noor. "Noorema hobusega on põnevam. Neid võib ise treenida ja nad on sõbralikumad," arvab Marilii. Ta teab, et hobuse õpetamine võtab väga kaua aega. Peamiselt alustatakse hobuse treenimist sellest, et ta õpiks kandma sadulat ja rakmeid ega ei kardaks kaitsmete klõbinat. Alles peale seda hakatakse hobust ette valmistama ratsavõistlusteks.

Marilii käib Gurmaani vaatamas nii tihti kui võimalik. Tavaliselt üle päeva. Mõnikord, kui koolis on palju õppida, jõuab Marilii oma suksul vaid paar korda nädalas külas käia.

Kui Gurmaanil üksi olemisest igav hakkab, siis närib ta asju.

"Oma teki on ta juba täitsa katki närinud," sõnab Marilii. Gurmaan sakutab teda samal ajal jopevarrukast.

Tavaliselt näeb tallikülastamine välja nii, et alguses treenib Marilii ema hobuse soojaks ja siis istub Marilii ise hobuse selga. Ta ratsutab hobusega talvel maneežis. Kui seal parasjagu teisi hobuseid pole, võib Gurmaan ka üksi ringi jalutada. Siis ta läheb tavaliselt peegli juurde ja imetleb seda kena

Marilii Gurmaaniga

Beggy, Jilly ja Van

Papagoi Crispin

on samuti Jänedal ligidal ja nii saab ta kasvõi iga päev ratsutamas käia.

Peale Gurmaani on Marilii peres veel isane papagoi Crispin ja emased koerad Beggy ja Jilly. Gurmaani tulekuga ei ole ühtki teist looma kõrvale jäetud. Kõik nad on Mariliile ühtviisi armsad. Aga hobune on äsja peresse tulnud ja peab ennast võimalikult hästi tundma. Sellepärast tuleb temaga praegu rohkem tegeleda.

hobust, kes talle sealt vastu vaatab. Peale sõitu tuleb Gurmaani karv ja kabjaalused hoolikalt tolmust ja mustusest puhtaks harjata. Kabjad on hobustel nagu küüned inimestel. Iga poolelise kuu tagant tuleb neid lõigata, sest muidu kasvavad need liiga suureks ja hakkavad liikumist segama.

Suvel viiakse Gurmaan treileriga tagasi Jänedale. Seal saab ta koplites ringi joosta ja oma vanu sõpru näha. Marilii pere suvekodu

PE ^B/₅₄ 2004,3

Fotod: RAIVO TIIKMAA ja KoduArhiv

HIND 15 KROONI

ISSN 0134-2266
9 770134 226003

PRIIT LIIVISTE